

**Українська Академія Акмеології
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького (Україна)
Варненський університет менеджменту (Болгарія)
Вища лінгвістична школа (Польща)
Манітобський університет(Канада)
Вищий навчальний заклад " Академія Освіти " (Грузія)
Румунсько Американський університет (Бухарест,
Румунія)**

СУЧАСНА НАУКА І ОСВІТА: НОВІ РЕАЛІЇ І НАУКОВІ РІШЕННЯ

Збірник наукових праць

за заг. ред. С. П. Архипової

Україна – Болгарія – Польща – Канада – Грузія – Румунія – 2017

УДК 001+378(08)
ББК 72+74+95.43
С-91

*Рекомендовано до друку на зборах президії
Української Академії Акмеології (протокол №10 від 15 квітня 2017 р.)
Рекомендовано до друку вченою радою Черкаського національного
університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 7 від 12 травня 2017)*

Редакційна колегія:

Червко О. – доктор економічних наук, професор, ректор Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Україна).

Архипова С. – професор, дійсний член Української Академії Акмеології, завідувач кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Україна).

Каменова Д. – дійсний член Української Академії Акмеології, професор Варненського університету менеджменту (Болгарія).

Пакушина Л. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Україна).

Мартовичка Н. – старший викладач кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Україна).

Бояджиева С. –Phd. доцент Варненського університету менеджменту (Болгарія)

Сучасна наука і освіта: нові реалії і наукові рішення: зб. наук. пр. / за заг. ред. С. П. Архипової. – Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2017. – 380 с.

Збірник наукових праць, підготовлений за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна наука і освіта: нові реалії і наукові рішення», яка відбулася на базі **Варненського університету менеджменту (Болгарія, 1 липня – 13 липня 2017 року).**

У збірнику розглядаються актуальні проблеми сучасної науки та освіти, пошук наукових рішень у нових реаліях: співвідношення традицій та інновацій з точки зору філософії освіти; трансформація змісту і технологій вищої освіти в контексті індивідуалізації; тенденції розвитку вищої освіти в інформаційному та постіндустріальному суспільстві; підготовка професіонала в умовах швидких трансформацій суспільства; особистісне та професійне самовизначення в умовах вищої школи; сучасні освітні технології; соціокультурні та економічні аспекти професійної модернізації в контексті сучасної Європи; сучасний європейський досвід інноваційного розвитку; тенденції і проблеми міжнародного академічного і наукового співробітництва. Визначається необхідність змін і перетворень в освіті нації відповідно до вимог ринку, смаків споживачів, рівня розвитку науково-технічного прогресу тощо.

За зміст публікацій відповідальність несуть автори

УДК 001+378(08)
ББК 72+74+95.43
С-91

ISBN 978-966-353—440-4

© Авторські тексти, 2017

	108
Ivelina Yoveva Role of interactive educational content for development of holistic personality in social and business sciences	112
Андрій Каленський Принципи розроблення державних стандартів професійно-технічної освіти з конкретних професій на основі компетентнісного підходу.....	117
Наталія Калюжка Технології формування комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи	120
Тетяна Касьян Тенденції і проблеми реалізації міжнародних освітніх та наукових програм кафедрою образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького	124
Кириченко О. В. Віртуальне практичне інтерактивне забезпечення дистанційного навчання	132
Лілія Ключек Зовнішні детермінанти соціальної справедливості у педагогічній взаємодії	138
Ганна Коваль Життєві навички як складова соціальної компетентності випускників інтернатних закладів	149
Елена Коева-Юрченко Подкрепа за знания@вашата БИБЛИОТЕКА БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННОТО ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЗФЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ ВЪВ ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО МЕНИДЖМЪНТ.....	155
Антоніна Конончук Підготовка соціальних працівників до реалізації діагностичної функції.....	182
Алевтина Костюк Кредитно-модульна система або «що залишилося в голові».....	188
Олена Кривопишина Психологічна травма: причини, наслідки, корекція.....	191
Tomasz Kuk Wybrane elementy metaprogramów w kontekście zwiększania efektywności pracy wykładowcy akademickiego.....	195
Анжеліка Лесик Психолого-педагогічні засади толерантності: історія та сучасність	201
Інна Литвин Інноваційні форми взаємодії у роботі вчителя-логопеда з батьками	205

заслужений художник України
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: t.kasyan@yandex.ua

УДК 378.147

О. В. Кириченко
м. Полтава, Україна

ВІРТУАЛЬНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНТЕРАКТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

***Анотація.** Статтю присвячено проблемі забезпечення дистанційного навчання у вищих навчальних закладах. Проаналізовано існуючий дистанційний курс з навчальної дисципліни, що створений базі модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle. Визначено основні можливості вдосконалення дистанційного курсу шляхом доповнення контенту окремих тем інтерактивними вправами, що представлені пакетами SCORM. Зроблені у статті висновки можуть бути використані під час розробки віртуальних лабораторій та тренажерів.*

***Ключові слова:** дистанційне навчання, Moodle, дистанційний курс, інтерактивні вправи*

O. Kirichenko
Poltava, Ukraine

VIRTUAL INTERACTIVE PRACTICAL SUPPORT OF DISTANCE LEARNING

***Summary:** The article is devoted to the provision of distance learning in higher education. Was analyzed existing distance course of discipline, which was created based on a modular object-oriented dynamic learning environment Moodle. The main opportunity to improve distance learning course is to complement the content of selected topics interactive exercises that are SCORM packages. Made in Article conclusions can be used in the development of virtual labs and simulators.*

***Keywords:** distance learning, Moodle, distance course, interactive exercises*

E-learning є системою навчання, що відповідає вимогам сьогодення у питаннях зручності, економії часу, самостійного вибору режиму, методів навчання тощо. Дистанційне навчання уже не є чимось новим, а тому наразі більшість досліджень направлені на

вдосконалення забезпечення курсів, вибір ресурсів навчального призначення, розробку віртуальних тренажерів та лабораторій.

На базі модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle викладачами кафедри експертизи та митної справи Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» було розроблено дистанційний курс навчальної дисципліни «Технічні засоби митного контролю» (рис. 1) [1].

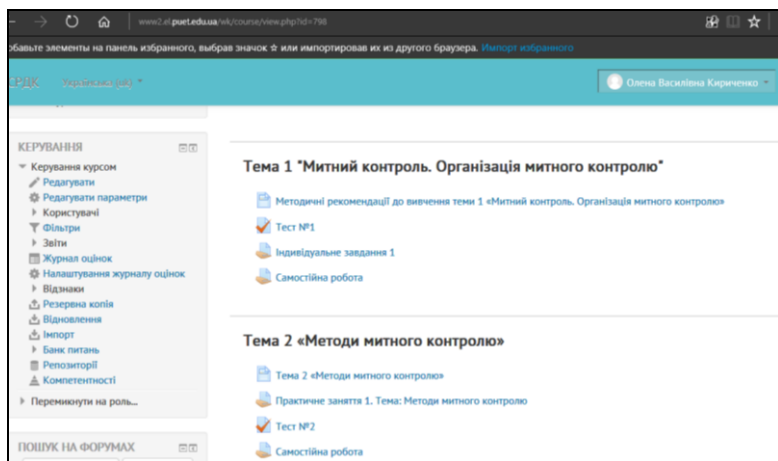

Рис. 1. Фрагмент дистанційного курсу «Технічні засоби митного контролю»

Основним забезпеченням даного курсу відповідно до вимог Положення про дистанційне навчання [2] є лекційні матеріали, практичні завдання з методичними рекомендаціями щодо їх виконання, пакети тестових завдань, завдання для самостійної роботи студентів, індивідуальні завдання, глосарій, список інформаційних джерел. Основним засобом контролю знань студентів є тестові завдання, вони також використовуються для поточного модульного контролю. Перевагами такого підходу є швидкість обробки результатів тестування, зручність для студентів, адже не потребує пересилання відповідей, очікування перевірки викладачем, зручність для викладачів, так як використовуючи різні види тестів можна створити різнорівневі завдання.

Під час створення курсу були використані базові функції системи Moodle, однак зрозуміло, що з часом окремі теми навчальної дисципліни удосконалюватимуться.

Вивчення навчальної дисципліни «Технічні засоби митного контролю» передбачає засвоєння принципів дії, технічних параметрів та експлуатаційних характеристик окремих технічних засобів, що використовуються під час здійснення митного контролю. Тому постає проблема забезпеченості практичних занять (наявність самих технічних засобів митного контролю, їх обслуговування, витратні матеріали, обладнання робочих місць тощо), обмеженості кількості навчальних годин для студентів заочної форми навчання, а із впровадженням дистанційного навчання, також реалізація практичних занять у середовищі Moodle [3].

У такому контексті на перший план виходить необхідність використання технологій дистанційного навчання студентами денної форми навчання. Для засвоєння певних тем навчальної дисципліни студенти, окрім відвідування лекцій, опрацювання додаткових джерел інформації для відповіді на завдання самостійного вивчення, повинні мати можливість ознайомитися з ходом практичного заняття з конкретної теми, до аудиторного заняття вивчити будову, технічні параметри, алгоритм роботи з технічним засобом митного контролю. Такий підхід покращить розуміння студентами завдань та очікуваних результатів; скоротиться час на підготовку до експлуатації пристроїв; відбувається залучення усіх студентів до роботи (в умовах роботи з великими групами) та зміщення акценту навчання з формування навичок експлуатації конкретних пристроїв до встановлення залежностей під час реальних експериментальних досліджень.

Першим кроком удосконалення існуючого дистанційного курсу є додавання інтерактивних вправ (модулів), що використовуються лише для підтримки навчального процесу. Дане завдання може реалізуватися, наприклад, за допомогою сервісу Web 2.0 LearningApps.org [4], де пропонується створити вправи на основі різних шаблонів. Кожна вправа має веб-посилання та/або завантажується у вигляді пакету SCORM, що підтримується у середовищі Moodle.

Так, для засвоєння інформації про будову технічних засобів митного контролю створено вправу «Оглядова телевізійна система «Лоза» 3001/3002» (рис. 2).

Дана інтерактивна вправа пропонує студенту самостійно обирати мітки, що позначають деталі приладу, для вибору правильної відповіді пропонуються варіанти.

Серед решти шаблонів доцільним є використання таких, як «Фрагменти зображення» для вивчення будови технічних засобів, а також «Де це?» у вигляді гри, у якій суперником буде або комп'ютер, або інший студент; «Просте упорядкування» для засвоєння порядку роботи з конкретним пристроєм.

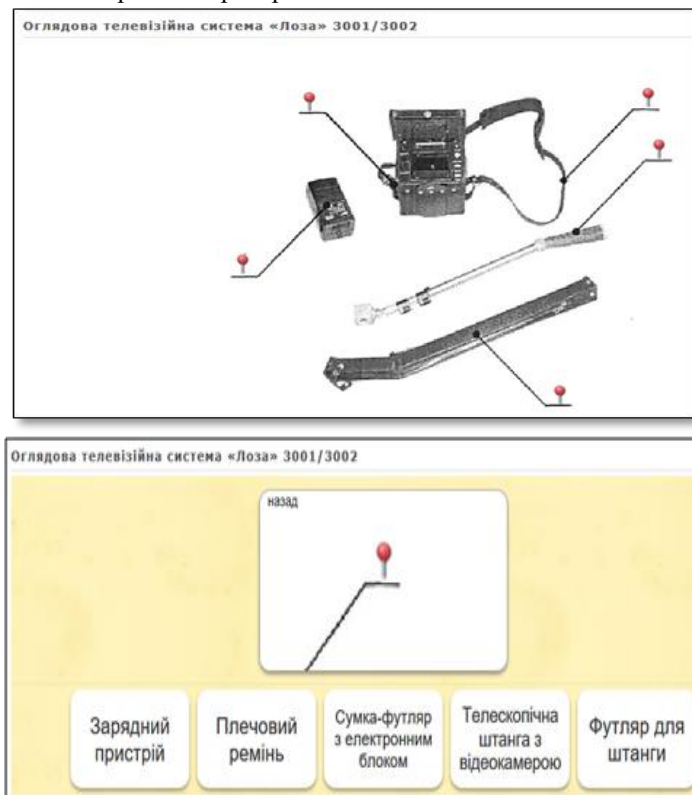

Рисунок 2 – Фрагменти інтерактивної вправи «Оглядова телевізійна система «Лоза» 3001/3002»

Інтерактивна вправа «Металошукач GARRETT Super Scanner» (рис. 3) на основі шаблону «Де це?» має декілька переваг.

По-перше, студент може обрати собі противника для гри, тобто одночасно декілька студентів дають відповіді і засвоюють навчальний матеріал. По-друге, студент не знає, яку деталь приладу потрібно назвати доки не з'явиться питання, сам обирає потрібну

мітку і повинен натиснути «підтвердити відповідь», тобто для виграшу потрібно знати всі складові.

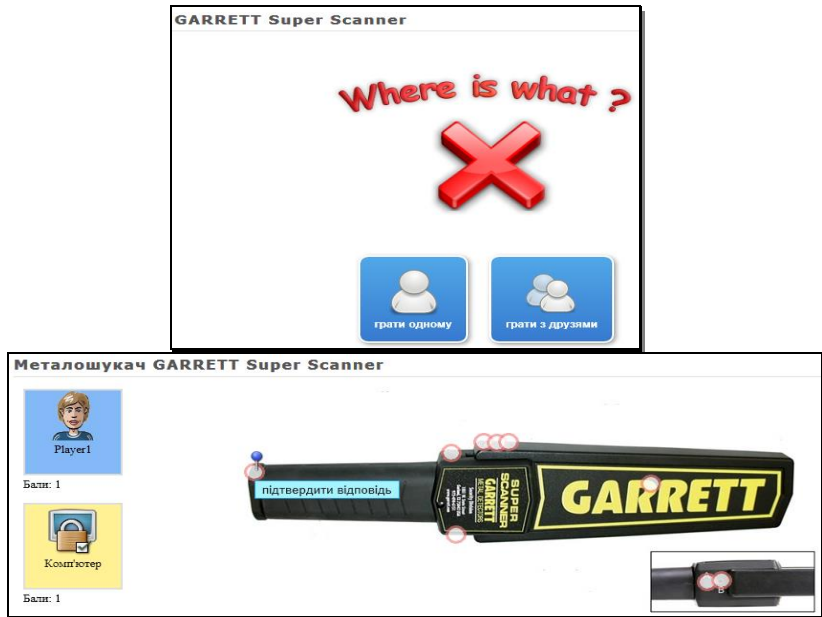

Рисунок 3 – Фрагменти інтерактивної вправи «Металешукач GARRETT Super Scanner»

Таким чином інтерактивні вправи є одним із способів удосконалення дистанційних курсів, особливо для навчальних дисциплін, під час вивчення яких у студентів формуються навички роботи з спеціальними приладами та обладнанням в умовах обмежених ресурсів.

Наступним кроком повинна стати розробка віртуальних лабораторій та тренажерів, що дозволять не лише готуватися до аудиторних практичних занять, а і виконувати усі завдання на відстані. Віртуальні лабораторії є набором віртуальних елементів та рекомендацій щодо користування ними, що об'єднані у одній комп'ютерній програмі. Тому важливо чітко формувати технічне завдання для створення повної заміни реального приладу.

На мою думку, під час вивчення навчальної дисципліни «Технічні засоби митного контролю» віртуальні лабораторії та

тренажери доцільно використовувати як елемент підготовки до роботи з приладами очно у стінах навчального закладу. Таке застосування допоможе студентам засвоїти порядок налаштування, експлуатації конкретного технічного засобу з подальшим реальним експериментом під керівництвом викладача, який дасть відповіді на проблемні питання, скоригує дії та звертатиме увагу на особливості роботи у різних умовах (підвищена вологість, день/ніч, брак часу тощо).

Таким чином, дистанційне навчання у сучасних умовах вирішує багато проблем, що пов'язані з великими відстанями, браком часу, матеріальних ресурсів, тому удосконалення засобів забезпечення існуючих курсів є першочерговим завданням розробників навчального контенту, супроводжуючого персоналу.

Література:

1. Дистанційний курс «Технічні засоби митного контролю». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=798>. – (дата звернення: 29.12.2016).
2. Положення про дистанційне навчання: Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 р. № 466. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>. – (дата звернення: 29.12.2016).
3. Олійник Н. Ю. LMS Moodle: можливості та практична реалізація лабораторного практикуму з технічних дисциплін / Н. Ю. Олійник, С. М. Березенська // MoodleMoot Ukraine 2013. Теорія і практика використання системи управління навчанням Moodle: Перша всеукраїнська науково-практична конференція (Київ, КНУБА, 30-31 травня 2013 р.): тези доповідей. – К : КНУБА, 2013. – С. 61.
4. LearningApps.org. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://learningapps.org/>. – (дата звернення: 29.12.2016).

Інформація про автора:

О. В. Кириченко

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»,